

Současnost v díle Lva Borského *Vůdcové lidstva a jeho svůdci* (1934)

Dr. LEV BORSKÝ,
první čsl. vyslanec, řím.

„Od dob Machiavelliho je to první bezohledně pravdivá kniha o zákonu života a smrti národů.“
(Národní politika)

Borský patřil k těm příslušníkům evropské generace (nar. 1883), kteří cítili hluboké znepokojení nad melancholií, pesimismem, pasivitou a iluzionismem, nad odvratem od života (spojeným ovšem s lačným a zároveň povrchním hladem „po životě ve světě bez boha“), nad pocity a dojmy znechucení, misantropie, nihilismu a nudy, jež se od soumraku většiny křečovitě optimistických ideologií 19. století (*fin de siècle*) šířily napříč celou měšťáckou společností. K těm, kteří hledali východisko ve Drieschově [1]vitalismu (*vital élan*) a Nietzscheově „přehodnocení všech hodnot“.

Na těchto základech začal již v roce 1904 stavět svou biosofii. Když pak katastrofa I. světové války a její důsledky (první velká vlna amerikanizace, obrovský vzestup finanční „aristokracie“, definitivní rozpad „tradiční“ společnosti jdoucí ruku v ruce s kodifikací sebevražedných nauk na univerzitách i v tisku) vedly v celé Evropě ke vzniku hnutí, v nichž se sjednocovali lidé přející si tento vývoj zvrátit – ne zpět, ale jiným směrem – Borský, do té doby váhající („není-li lépe pro vlastní národ mlčeti o celém problému“), změnil názor („*fašistická Itálie nemlčela o těchto věcech*“) a začal biosofii koncipovat jako svého druhu praktický „manuál“: biopolitiku. Po jejím zformulování (1928) uveřejnil v březnu r. 1929 v časopise *Fronta* [2] sérii pěti článků (K otázce dekadence národů), jejichž doplněním a rozvedením pak vznikla kniha, která chce – slovy autora – „*býti názorným vyučováním bílému plemeni, čeho je činiti a čeho je nechati, nechce-li brzy a rychle skončit smrtí...*“

Dnes, kdy se i český národ, donedávna chráněný výsledky II. světové války (paradoxně tedy železnou oponou, sociální politikou i ekonomickými „neduhy“ reálného socialismu), rychle přidává k pochodu smrti svých západních sousedů, není zdaleka jen pouhou zdvořilostí připomenout práci, v níž se s vědeckou intuicí zrcadlí náš osud.

Výňatky zde uvedené sledují jen jednu z obsahových rovin textu (viz podtitul) a snaha po (jejich) maximální souvislosti si mnohde vynutila řadit věty poněkud jinak, než jak jsou k nalezení v knize. Pro lepší orientaci při práci s původním textem jsou proto téměř všechny citace paginovány.

Biosofie je filozofie dějin na podkladu přírodních zákonů. Biopolitika je politika postavená na znalosti těchto zákonů. Cílem biopolitiky je zdržet přirozený úpadek, do něhož vstupuje po tolika předchůdcích také plemeno bílé. [ÚVODEM]

Znaky tohoto úpadku jsou:

Neschopnost se bránit.

Ne na základě bezbrannosti, ale duševního rozpoložení: Nevěří se v nic, ani ve vlastní právo, ani v oprávněnost zájmů skupiny a národního celku, není chuti se za něco bít, převládá čisté požitkářství, kterému se zdá těžkou a nesnesitelnou obětí i největší radost zdravých lidí, rození a vychovávání dětí. (s. 93)

Alexandrinismus v kultuře, tj. vytváření knihoven a muzeí, kompilací a interpretací. Konec všech starých vzdělaností.(s. 13)

Odchod z venkova do měst za „pohodlným životem“.

Nikdo již nestojí o půdu, všechno se hrne do měst a hlavně do velkoměsta. (s. 16)

Útěk od zemědělství k obchodu.

Posledním výhonkem obchodního ducha jeví se pak půjčování peněz, lichvaření. (s. 17)
Proměna kdysi normálních úrodných krajů v poušť. Je pozoruhodné, že skoro všude, kde byly vysoce rozvinuté historické celky, je nyní poušť. Tato poušť obviňuje dodnes člověka, že svými nedomyšlenými zásahy projevil sice svou technickou, ale také neprozíravost do budoucnosti... (s. 19)

Důraz na hry a zábavy.

V pravém stařeckém stádiu dostávají pak hry příchutí jakési radosti z ukrutnosti, příchutí krvelačnosti, ovšem bez osobního nebezpečí pro diváka. (s. 20)

Otázka populační.

V západní Evropě klesl počet porodů skoro bez výjimky pod hranici nutnou k udržení národa. Tyto země nejsou se svou dnešní porodností již s to udržeti nadále ani nyní už snížený svůj stav. Jsou to skoro všechny národy germánské a národ francouzský, v zámoří pak všechny národy anglosaské [3], které při dnešním stavu své snížené porodnosti nebudou s to odolat daleko silněji rostoucím národům barevným. (s. 29)

Zdá-li se ještě dnes přeháněním mluvit o vymírání bílých národů, nebude to již přeháněním za dvě až tři desetiletí, nenastane-li zásadní převrat v biologickém myšlení bílých... (s.33)

Nejdůležitější jsou pochopitelně body první (Neschopnost se bránit) a poslední (Populační sebevražda). Důsledky, které z nich plynou, jsou:

a) Stárnutí národů a vnikání mladých národů mezi staré.

A to buď se souhlasem starého národa, když tento potřebuje např. pracovní síly, nebo válkou. V prvním případě mladší národ, vsunující se původně do tříd spodních, postupem času vniká i do nejvyšších tříd a končí to úplným vsunutím se tohoto na místo kmene starého. Tu bude pokračovati historie v týchž sídlech, pod týmiž jmény jako táž demografická individualita; avšak ve skutečnosti bude to úplná změna rasy. (s. 40)

Právě to pokojné vnikání přivedilo pád římské říše a naprosto ne vojenské zájezdy; mísili se s Římany den ode dne řidšími... a po několika stoletích byli už ve vojště stejně jako ve správě toliko cizinci. Může se tedy říci, že římská civilizace nebyla nikdy vyvrácena, nýbrž že byla prostě prodloužena, přetvořujíc se prodlením času už jen proto, že upadla v ruce různých národů. (s. 41)

Jest pravděpodobno, že římská moc mizela znenáhla tak, že toho současníci ani nepozorovali. (s. 43)

Když se Řím stal osou celého okrsku zemského, nejbohatším městem světa, byl napaden cizinci odevšad příšlymi, jimž konečně udělil občanská práva. Ono veliké město se stalo velikým skladištěm, nebylo však už Římem. Zdálo se ještě plno života, avšak jeho duše byla už dávno mrtva. (s. 45)

Kolem r. 250 vymřeli již staří Římané až na nepatrný zbytek. Občanstvo, od césarů až dolů byli cizinci. (s. 49)

b) Úplná bezmocnost tomuto stavu čelit.

Když národ dospěl k tomu stupni civilizace a moci, že si je jist, že nebude svými sousedy napaden... a přílišná civilizace utváří nové potřeby, objevuje se egoismus. Občané, kteří nemají jiného ideálu, leda předčasně užívati rychle nabytých statků, ponechávají vedení obecních záležitostí státu... (s. 44)

Všemi prokmitá jakýsi společný, základní motiv: zmaterializování. (s. 111)

Takový národ... nemá tudíž dost idealismu, aby obětoval... příjemnosti pohodlného života... schází mu vlastenecký zápal... ve prospěch státu... oddává se přepychu, rozmařilosti, rozmáhá se v něm korupce, nepotismus... protože ztratil schopnost ideálů duševních, modlou se mu stávají prospěchy a rozkoše hmotné. Klesá i umělecká tvorba. Umění dob úpadkových nese typický ráz vymizení smyslu pro krásno, rozmáhá se literatura a malířství obscenní. Tak s úpadkem etickým kráčí ruku v ruce i úpadek estetický. Čili opět: mizení ideálů, tentokráte krásna. (ss. 112-113)

Individuelní nabývá stále více převahy proti záležitosti druhu. (s. 163)

Komentářů jistě netřeba. Podle Borského jsou příčiny a z nich vyplývající důsledky tohoto

stavu sice přirozené (národy se jako všechny organismy rodí, stárnou a umírají[4]), stárnutí však lze – když ne zastavit – tak alespoň zpomalit [5]. Ve společnostech starých národů však naneštěstí také vládnu senilní, dementní stařecké ideologie, které tento proces naopak urychlují. Úkolem ještě (relativně) zdravých národních sil je tyto sebevražedné postoje potlačit a pokusit se prostřednictvím biologických, ideologických, sociálních i hospodářských opatření národy omladit. O příslušnosti k „zdravým“ přitom nerozhoduje ani tak inteligence, jako instinkt. Kdo ho ztratil, dává přednost tomu, co mu škodí. Proto Nietzsche říká:

„Každá zdravá morálka jest ovládána instinktem života.“

Život je primum, nutnost, bezpodmínečná podmínka. Neboť bez života nemůže býti nic, tedy ani život svatý, ani život dokonalý, ani etický, ani Budhovský, ani Kristovský, ani Michel Angelo, ani Beethoven. (s. 136)

Nejsou to však jen životu nepřátelské, intelektuálské ideologie, co zkracuje život bílých národů. Na základě dobře známého faktu, že čím chudší a méně vzdělanější rodina, tím více dětí, a čím bohatší rodina, tím méně dětí nebo žádné, spatřuje Borský hlavní příčiny poklesu porodnosti v kultuře a blahobytu pozdně liberálního státu. Rozsáhle přitom cituje ze Spenglerova *Der Untergang des Abendlandes*.

Neploďnost civilizovaného člověka. Poslední člověk, člověk velkoměst, nechce již žít jako celek. V tomto celku mizí strach před vymřením. Velký obrat nastává, jakmile se objeví ve všedním myšlení vysoce kultivovaného obyvatelstva důvody pro to mít děti. Příroda nezná důvodů. Plodnost mladého obyvatelstva je zjevem přírodním, o němž nikdo nepřemýšlí, natož pak o jeho užitku nebo škodlivosti. Tam, kde se uvědomují „důvody“ pro životní otázky, tam se stal život sám již otázkou. (s. 90)

Manželům jde potom hlavně o to, aby si „rozuměli“, moderní, emancipovaná žena má místo dětí duševní konflikty, vzniká etika pro bezdětnou inteligenci...

Vlastní pohodlí rodičů je jedním z brzdících momentů. Společenské povinnosti matky, delší cesty, spolkový život, kulturní potřeby a jiná zaneprázdnění, spojená s vyšším sociálním postavením, čili nárok na její čas a odřeknutí se těchto „povinností“ připadá zchoulostivělému individuovi těžší než závazek četných radostí mateřských. Tedy nejen bázeň před životním bojem, nýbrž i vyšší jeho stupeň: strach před nepohodlím. (s. 104)

Tzv. veřejné mínění přitom strká hlavu do písku, protože jsou ohroženy dvě jeho modly: kultura a bohatnutí. Existuje jediné řešení – zbavit „vždy úchylnou pokrokovou inteligenci“ a ekonomické vrstvy, které toto mínění jako nositelé sebevražedných ideologií humanity, pacifismu a blahobytu vytvářejí, vlivu a moci.

...to jsou jako vždy jen přední strážníci kulturní a výděleční. Ale třeba zachrániti široké vrstvy ještě zdravé před říčením se ve zkázu – kam je tito s jistotou degenerovaných každým svým slovem a každým svým učením vedou. A to ještě ne vědomě jako Budha a spol. to činili,

nýbrž často bez vědomí dosahu. (s. 195)

A tak jako by každý člověk normální vypráskal každého, kdo by mu dával ideály vedoucí co nejdříve k jeho smrti, tam má národ vypráskat všechny ty, kdož mu dávají ideály, urychlující jeho stárnutí a vedoucí jej k co nejrychlejší smrti. (s. 204)

Hospodářství zná jen pracovní síly a konzumenty. Na straně podnikatelů stojí v popředí láce pracovních sil, na straně dělníků výše mzdy. Do rozporu těchto zápasících spolu zájmů se vsune, jde-li vše jen podle zákonů hospodářství, skromný, bez potřeb jsoucí a proto laciný dělník z cizích, primitivních národů a ras.

Tak dojde k nastěhování cizích živlů pro usedlé obyvatelstvo a často i k úplnému přenárodnění. Toto nebezpečí roste přirozeně v míře, jak klesá rozmnožovací síla a vůle lidu domácího. (s. 193)

Vrstvy výdělečné nesmějí vládnout. Neboť nedovedou vůbec myslet na něco vyššího než na svůj prospěch... zájmy národa poškozují dvakrát, onou bezohledností hospodářskou, beroucí pracovní síly kdekoliv, jen když je to lacinější a na druhé straně onou měkkostí ke všemu modernímu, pokrokovému. (s.192)

Jak vidno, dokázal Lev Borský dávno před II. světovou válkou odhadnout, dokládaje se zajisté množstvím tehdejších autorit, téměř všechny hlavní rysy naší současnosti s demografickou katastrofou a přílivem přistěhovalců v čele, uvědomoval si jasně důsledky liberálně-demokratického panství. Pravda, o obludných formách jeho dnešního protinárodního působení (multikulturalismus, globalizace) nevěděl nic, znal však přesně konečný výsledek.

Dočasně mohlo bílé plemeno ovládnouti svět, avšak tato vláda neudrží se vši svou technikou, jakmile jeho biologický úpadek narazí na biologické zdraví mladších plemen barbarských, ať černých, nebo hnědých nebo žlutých. (s. 138)

Jaký to bude rajský život, až v zestárlé Evropě budou vládnout barbaři jakékoliv barvy pleti? (s. 180)

Co tehdy bylo jen varováním, je dnes blízko skutečnosti. Mnohem blíže, než v roce 1934, přestože se o nebezpečí, které evropským národům hrozí, dávno vědělo!

Bílému plemeni se blíží osud, jaký měly staré říše babylonská, perská, egyptská, řecká, římská, byzantská. (s. 207)

Jak je to možné? Bezprostřední příčinou je jistě krutá a maximalistická biopolitika Hitlerova, jejíž obětí se stal i sám Borský! Umožnila a umožňuje levicovým intelektuálům předem diskvalifikovat jakákoli rozumná eugenická, demografická či imigrační opatření. V obecnější rovině pak porážka všech revolucí namířených (ať „zprava“ či „zleva“) proti demo-liberálnímu systému (každá z nich znamenala jeho další posílení, viz eskalace po pádu SSSR). Ale skutečnou tragédií je, že kapitál, který jak známo nezná hranic, jen PROFIT, dávno blahovolně přenechává ideovou rovinu svým pseudo-protivníkům: neomarxistům všech barev a odstínů.

Tak se v každé zemi mladí lidé, jimž navzdory teroru spotřeby a totality médií jde stále o víc než o to se „bavit“ a „mít“, stávají takřka automaticky jejich soudruhy. Neboť, jakákoli jiná alternativa vyžaduje v éře rafinované filtrace poznání a demagogických kampaní velmi silný instinkt! V roli intelektuálních konformistů [6], kariéristů i upřímných nevědomců se pak angažují – proti budoucnosti vlastních lidí, proti sobě samým!

Poznámky:

1. Hans Driesch (1867-1941) provedl přechod od biologie a přírodní filozofie k čisté filozofii; teoretik vitalismu, vědy „o životě“. U nás tento vývoj prodělal František Mareš. Zatímco dnešní dominující teorie hlásá, že život je nejspíš vlastností hmoty, Driesch tvrdil přibližně opak.
2. Fronta, významný časopis neklerikální meziválečné pravice (první číslo vyšlo v květnu 1927) vedený Karlem Horkým. Vedle Lva Borského byl jeho nejprominentnějším stálým přispěvatelem Viktor Dyk. Cíl: opozice proti pokrytecké hradní klíče s jejími vrtichvosty (kdeže hlídací psi!) typu Stránského či Peroutky.
3. Anglosasové přirozeně také patří ke germánským národům. Jedna z drobných nepřesností, jež stále zamlžují jinak přehledné kategorie rasy – kmene – (politického) národa či jazykových skupin.
4. Vývoj společnosti jako každého jiného organismu prochází třemi stadii: 1. Evoluce (anaplasie, tj. extenzivní vzrůst); 2. Transvoluce (metaplasie tj. intenzivní vývoj, doba zralosti); 3. Involuce (kataplasie, tj. úpadek). Schäffle: Bau und Leben des sozialen Körpers.
5. Je pozoruhodné, jak kapitalismus zcela etabloval zpomalování stárnutí na individuální úrovni; pochopitelně, vždyť (se) na něm báječně vydělává; tělo „otevřelo nové trhy“. Jak to jen provést, aby se genetika stala nástrojem, který kapitálu umožní vydělávat na omlazování národů?
6. Na adresu prvorepublikových „elit“ tehdy jeden z vlastenců trefně poznamenal: „Naši inteligenci jsme viděli a slyšeli papouškovat všechny –ismy, jak je pěna mód nosila – ale nevěřit a nežít nikdy ani s jednou z nich – vyjma snad protekcionismu,“